MAATALOUS

Sateilla ihmiset eivät ole toreilla, mikä vaikuttaa tietenkin myyntiin. **PASI MALINEN**

Sateet alkaisivat riittää viljelijöille

Viime päivien sateet ovat olleet hyvin paikallisia. Osa viljelijöistä on toivonut sadetta, mutta monelle sademäärät ovat olleet liikaa. Enempää sateita ei kaivata.

”Mansikan kannalta tilanne näyttää lohduttomalta”, kertoo Kiikoisissa asuva **Arto Mäkelä**.

Mäkelä toivoisi poutakelejä, jotta mansikkasato onnistuisi.

”Jos sateita tulee vielä, ei homeentorjunta taida tehota”, hän epäilee.

Mäkelä toteaa, että paikkakunnalla on satanut normaalia enemmän tänä kesänä.

”Kesäkuussa sadetta tuli noin 130 milliä, mikä on varmaankin puolet enemmän kuin normaalisti.”

Viime viikonlopun suurimmilta rankkasateilta Kiikoisissa kuitenkin vältyttiin. Heinät saatiin korjattua, sillä alueella oli viime viikolla poutaa aina maanantaista perjantaihin.

Aiemmat sateet ovat aiheuttaneet alueella tuhoja. Pelloilla on sekä aukkoja että kellastumia ja osa pelloista ei ole edes orastanut sateiden vuoksi.

”Vahingot ovat lohkokohtaisia ja riippuvat maalajista, kasvista sekä pinnanmuodoista.”

Mäkelä toivoo, ettei vettä tulisi vähään aikaan yhtään enempää.

Satakunnassa alkukesän sateista vahinkoja

”Täällä päin ei ylletä huippusatoihin tänä vuonna”, toteaa kankaanpääläinen **Antero Kaappa**.

”Joillakin lohkoilla sato näyttää onnistuvan hyvin, mutta joillakin taas heikosti. Kasvusto on paikoin hyvin kirjavaa”, Kaappa kertoo.

Koko kylvökausi on ollut Satakunnassa vaikea sateiden vuoksi. Mahdollisia vahinkoja viimeaikaisista sateista ei Kaappa osaa arvioida, mutta heinäntekoa sateet ovat häirinneet.

”Sadetta on tullut rankasti viimeisen kahden päivän aikana. Joku sanoi, että sadetta on tullut jopa 70 milliä viikonlopun aikana.”

Myöskään honkajokelainen **Kalevi Pukara** ei osaa arvioida mahdollisia sateiden aiheuttamia vahinkoja viljelyksillä.

”Viimeisten päivien aikana sadetta on tullut 60 milliä, mutta niiden aiheuttamat vahingot näkee vasta seuraavien viikkojen aikana.”

Pohjois-Satakunnassa sateet ovat Pukaran mielestä olleet kuitenkin kohtuullisia.

”Yleisesti alueella ollaan tyytyväisiä kasvutilanteeseen.”

Etelä-Savossa vettä enemmän kuin riittävästi

”Pohjavesi on 20 senttiä normaalia korkeammalla”, kertoo heinäveteläinen **Pasi Malinen**.

Vettä on tullut alueella tavanomaista enemmän ja se on vaikuttanut muun muassa mansikan ruiskutukseen.

”Viikon verran jouduttiin passailemaan ruiskutuksissa.”

Malinen kuitenkin uskoo, että mansikkasadosta tulee hyvä märkyydestä huolimatta.

Kesäkuu oli poikkeuksellisen sateinen myös Heinävedellä. Millimääräisesti sadetta ei ole tullut paljoa, mutta tasaisesti tulleet kuurot ovat pitäneet kasvuston märkänä.

Sade ei ole aiheuttanut vahinkoja ainoastaan kasvustoissa, vaan myös torikauppa kärsii.

”Sateilla ihmiset eivät ole toreilla, mikä vaikuttaa tietenkin myyntiin”, lisää Malinen.

Hän toivookin, että säät pysyisivät poutaisina seuraavat puolitoista viikkoa.

Parkanossa sateet haittaavat ruiskutuksia

”Kaikkia ruiskutuksia ei alueella ole vielä päästy tekemään sateiden vuoksi”, kertoo myös parkanolainen **Jukka Vesanto**.

”Sademäärät ovat olleet täällä kuitenkin kohtuullisia.”

Vesantokaan ei haluaisi lisää sateita.

”Pelloilla ei enää tapahdu haihtumista, jos vettä tulee lisää.”

ELINA HELMANEN

Karviassa sata milliä vettä

Lähipäiville ennustetut runsaat sateet nostavat tulvariskiä Pohjois-Satakunnassa sijaitsevalla Karvianjoella ja Etelä-Pohjanmaalla.

Varsinais-Suomen elykeskuksen mukaan Karvianjoen vesistön virtaukset voivat kasvaa vaarallisen voimakkaiksi. Peltoja metsäojien tulvimiset voivat katkoa tieyhteyksiä.

Vesistössä odotetaan keskimääräisen kevättulvan suuruisia, kesäaikaan hyvin poikkeuksellisia virtaamia lähipäivinä.

Maaperä on jo valmiiksi märkää viikonlopun sateiden jäljiltä. Karviassa satoi sunnuntaina ennätykselliset 96 millimetriä vuorokaudessa. Se on 1960-luvulla havaintojaksonsa aloittaneen sadeaseman ennätys. Paikoin alueella on satanut jopa 150 milliä kahdessa vuorokaudessa.

Sateet nostivat Karvian Kirkkojärven pintaa puolella metrillä. Vedenkorkeuksien ennustetaan nousevan lähipäivinä Karvianjoen vesistössä vielä kymmeniä senttimetrejä.

Rankkoja sateita on tullut myös Kyrönjoen latvoille ja Lapväärtinjoelle. Koskutjoen virtaama on noussut keskimääräisen kevättulvan tasolle.

Kristiinankaupungin Isojoella ja Karvian Alkkiassa tulva katkaisi paikallistien. Seinäjoella vettä valui sunnuntain ja maanantain vastaisina yönä kellareihin.

Toisaalta kortesjärveläinen **Jari Laukkonen** näkee, että viime viikonlopun sateet tulivat tarpeeseen. Kortesjärven kohdalle ei pahimpia sadekuuroja viikonloppuna osunut.

”Sateet varmistivat toisen rehusadon. Myös viljankorren kasvu sai pontta viimeisistä sateista”, kertoo Laukkonen.

Isokyröläinen **Tommi Laine** kertoo, että vettä on saatu turhan niukasti. ”Täällä on satanut liian vähän.”

Laineen mukaan pellot, etenkin heinämaat, suorastaan huusivat vettä.

PAULA TAIPALE
ELINA HELMANEN

SAKARI MARTIKAINEN

Sade on vaivannut kasvustoa Markku Kervisen tilalla Heinävedellä.

Satovahinko ilmoitettava välittömästi kuntaan

Viljelijän tulee jättää vahingoittuneesta kasvustosta satovahinkoilmoitus (lomake 118).

Ilmoitus on tehtävä vahingon ilmaannuttua mahdollisimman pian kunnan maataloussihteerille, vaikka viljelijä ei hakisikaan korvausta satovahingolle.

Satovahinkoilmoituksen tekeminen on edellytys pintaalaperusteisten tukien saamiselle tuhoutuneelle kasvustolle.

Sadonkorjuuta ei voi jättää tekemättä jätetyn satovahinkoilmoituksen perusteella. .

Satovahinkokorvausta haetaan samalla ilmoituslomakkeella 118. Korvausta voi hakea epäsuotuisista sääoloista aiheutuneista menetyksistä.

Maataloussihteeri arvioi korvaushakemustapauksissa satovahingon paikan päällä mahdollisimman nopeasti hakemuksen saavuttua. Korvaushakemuksen kohteena olevan kasvuston saa hävittää vasta, kun satovahinkoarvio on tehty.

Lomake on saatavilla verkosta tai kunnan maataloussihteeriltä.

MT
www.suomi.fi

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi.*

Tutkimusprojekti rukiin viljelystä alkaa

Pro Ruis ry toteuttaa yhdessä Pro Agrian kanssa rukiin viljelyä koskevan tutkimusprojektin. Tarkoituksena on selvittää rukiin viljelyn pullonkauloja.

Projektissa kerätään tietoa viljelijöiltä kyselylomakkeella. Kysymykset koskevat pellon viljavuustietoja, kylvöä, lannoitusta, talvehtimista, sadonkorjuuta ja sadon markkinointia. Pro Agria Häme analysoi aineiston.

Projektin tarkoituksena on saada viljelijöille paremmat lähtökohdat rukiin viljelylle, kertoo Pro Ruis ry:n projektikoordinaattori **Aino Sipilä**. Hyvät viljelytekniikat ja kokemukset viestitään eteenpäin rukiin viljelijöille nettisivujen ja erilaisten tilaisuuksien yhteydessä.

Tietoa kerätään sekä uusilta että kokeneemmilta rukiin viljelijöiltä. Viljelytietoa halutaan eri lajikkeista, niin populaatio- kuin hybridirukiista.

Sipilän mukaan viljelykokemusta tulisi olla vuodesta 2011, jotta aineistoa saataisiin jo tämän vuoden puolella kokoon. Aineistoon voi lisätä myös kuluvan vuoden havaintoja esimerkiksi talvehtimisesta.

Kysely pyritään toteuttamaan Rukiin viljelyn kehitysohjelman aikarajoissa vuoden loppuun mennessä.

Projekti toteutetaan Pro Ruis ry:n Rukiin viljelyn kehitysohjelman ja Pro Agrian Huomisen hämäläinen maatilahankkeen yhteistyönä. Rukiin viljelyn kehitysohjelma rahoitetaan Maa- ja metsätalousministeriön rahoituksella.

Halukkaat viljelijät voivat ilmoittautua Pro Ruis ry:n projektikoordinaattorille Aino Sipilälle.

SAARA NIKKARI
Ilmoittautumiset osoitteeseen aino.sipila@proruis.fi.

Syöttönopeus vaikuttaa rehun säilyvyyteen

Säilörehun syöttönopeus siilosta vaikuttaa rehun laatuun. Näin totesivat Torinon yliopiston tutkijat, jotka esittelivät tutkimustuloksiaan säilörehukongressissa viime viikolla.

Professori **Giorgio Borreani** painotti, että huolellisista säilöntätoimenpiteista huolimatta rehu pilaantuu, jos siiloa tyhjennetään liian hitaasti. Hukkaan menee rehun lisäksi rahaa, ja pilaantunutta ainesta saattaa joutua syötettävän rehun joukkoon.

Yhdysvaltalaistutkijat esittelivät tuloksiaan lämpötilan ja tyhjennysnopeuden suhteesta. Tutkimuksen mukaan pakkasella metri viikossa riittää, mutta yli 20 asteessa nopeus on tuplattava.

Asiantuntijat suosittelevatkin, että kesä- ja talvikäyttöön rakennettaisiin eri siilot. Kapeamman kesäsiilon rakennuttaminen voi tulla kalliimmaksi mutta maksaa itsensä takaisin.

MTT:n ja Helsingin yliopiston isännöimä säilörehukongressi järjestettiin heinäkuun alussa Hämeenlinnassa. Kongressiin osallistui noin 350 ihmistä 40 eri maasta.

KATJA SAHLSTEDT

Heinävedellä muistellaan jo talvea 1974

”En muista kevättä, että olisi näin märkää ollut”, sanoo **Markku Kervinen**.

Heinävedellä luomutilaa vaimonsa **Mervi Kervisen** kanssa pitävä Markku Kervinen sanoo kevättä poikkeuksellisen kosteaksi.

”Joku muisteli, että vuonna 1974 olisi kuulemma ollut samanlaista.”

Silloin talvitulvat vaivasivat Suomea.

Kervinen sai kaiken kylvetyksi. Vettä alkoi tulla sen jälkeen.

Ilmoituksista ruuhka

Savonlinnassa puolestaan muutosilmoituksia tuli kesäkuussa ruuhkaksi asti, maaseutusihteeri **Katariina Tarkkio** kertoo.

”Viimeiseen asti odotettiin, että pääseekö kylvämään.”

Ilmoituksia tuli huomattavasti enemmän kuin edellisvuotena – ja tulee edelleen.

”Märkyyden takia ei ole pystytty kylvämään, eikä enää kannatakaan.”

Tarkkion mukaan sateiden lisäksi järvien pinnan korkeus on paikoin pakottanut jättämään rantakaistaleita viljelemättä.

Laitumet pehmentyvät

Heinävedellä Saimaan latvavesiin kuuluvan Juojärven pinta on korkealla. Se haittaa yhtä Markku Kervisen lohkoa.

Sade vaikuttaa kasvustoon enemmän. Muutamilla lohkoilla on kellertävää kasvua. Rehuksi kasvatettavat herne ja kaura ovat kärsineet vedestä. Rehunteossa heinän kuivumista on pitänyt odottaa.

Myös lehmien laitumet alkoivat pehmentyä, vaikka nurmi on jo vanhaa.

Kervinen ei aio tehdä satovahinkoilmoitusta. Vahingot ovat sen verran vähäisiä.

PAULA TAIPALE

Maa vettyy Saimaan rannoilla

Saimaan vedenpinta on noin metrin korkeammalla kuin viime vuonna.

Kaakkois-Suomen elykeskuksen vesistöpäällikkö **Visa Niittyniemi** on saanut soittoja viljelijöiltä. Ongelmana on maan vettyminen.

”Soittoja tulee joka puolelta. Myös Päijänteen ja Kymijoen suunnalta tulee samanlaisia yhteydenottoja”, hän kertoo.

Niittyniemi ei ole kuullut, että vesi olisi noussut pelloille. Maatalous ja matkailu ovat ensimmäisiä kärsijöitä veden korkeudesta.

”Tälläkin korkeudella moni jo kärsii”, Niittyniemi sanoo.

Tulvahaittoja tulossa, jos vesi vielä nousee

Saimaalla jatketaan lisäjuoksutuksia, mutta vedenkorkeus jatkaa nousuaan.

Lisäjuoksutukset aloitettiin viime viikon maanantaina ja niitä jatketaan 800 kuutiometrin sekuntitahdilla.

Fortum juoksuttaa vettä Saimaasta Tainionkosken voimalaitoksen kautta viikoittain.

Suomen ympäristökeskuksen mukaan normaalivyöhykkeen ylärajaa lähestytään vielä heinäkuun aikana. Vedenkorkeus on noin puoli metriä pitkäaikaisen keskiarvon yläpuolella.

Niittyniemen mukaan vettä on satanut viime syksystä lähtien lähes 800 millimetriä, kun keskimäärin sitä tulee 600 millimetriä.

”Jos vesi nousee tästä korkeammalle, alkaa tulla tulvahaittoja”, Niittyniemi sanoo.

Ympäristökeskuksen mukaan Saimaan lisäksi myös Päijänne, Pielinen, Keitele, ja Puula ovat ajankohtaan nähden hyvin korkealla, mutta järvien pinnat ovat kääntyneet laskuun.

PAULA TAIPALE

Markku Kervinen kertoo, että sateet ovat pehmentäneet lehmien laitumia.

TULVIA ERI PUOLILLA

Suihkuvirtaus sateiden syynä

Brittiläismeteorologien mukaan Pohjois-Euroopan viime päivien sateet johtuvat siitä, että normaalia etelämpää virtaava Atlantin suihkuvirtaus on ”lukinnut” matalapaineen Ruotsin ylle. Kesäisempää säätä saadaan vasta sitten, kun suihkuvirtaus palaa normaalille, nyt vallitsevaa pohjoisemmalle reitilleen.

Ruotsissa saatiin viikonvaihteessa yli sadan millimetrin vuorokausisateita sekä Smoolannissa että Taalainmaalla. Ruotsin ilmatieteen laitoksen mukaan suurin sademäärä, 163 millimetriä mitattiin lauantaina Hinshultissa Smoolannissa. Paikkakunnalla satoi sunnuntaina 22 millimetriä.

Tilannetta luonnehdittiin luonnonkatastrofiksi Jönköpingin ja Kalmarin lääneissä.

Tulvat ovat vaurioittaneet Ruotsissa sekä rakennuksia että teitä. Sateiden on Ruotsissa ennustettu jatkuvan.

Monet Ruotsin paikkakunnat ovat varautuneet varsin puutteellisesti tulviin. Selvityksen mukaan parikymmentä suurta asutuskeskusta on suuressa vaarassa joutua tulvavesien varaan. Paikalliset pelastusviranomaiset myöntävät, etteivät he selviäisi onnettomuudesta nykyisillä valmiuksilla.

Venäjällä Krasnodarin alueella tulva vaati viime viikolla yli 170 kuolonuhria.

Britannian ilmatieteen laitoksen mukaan kesäkuun sademäärät olivat kaksinkertaiset keskimääräiseen verrattuna. Sekä kesäkuu että huhtikuu olivat koko mittaushistorian märimmät. Sadekelien ennustetaan piinaavan myös heinäkuun lopussa alkavia Lontoon kesäolympialaisia.

Märillä pelloilla perunaruttouhka

Niillä alueilla, joilla on satanut rankasti viime päivinä, tulee aloittaa ruiskutukset perunaruttoa vastaan, suosittelee vanhempi tutkija **Asko Hannukkala** Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT:stä.

Läpimärät maat ovat suotuisaa kasvupaikkaa perunaruton itiöille. Ruiskutukset ruttoa vastaan onkin hyvä aloittaa heti ennen kuin on liian myöhäistä.

Jos rankkasateet eivät ole osuneet omalle perunapellolle, ei ruton torjuntaan ole palavaa kiirettä.

”Ruiskuja on kuitenkin hyvä alkaa jo virittelemään, varsinkin jos kelit jatkuvat epävakaina”, lisää Hannukkala.

Märillä mailla tautiriski kasvaa päivä päivältä.

”Yleensä Etelä-Suomessa ruiskutukset aloitetaan heinäkuun ensimmäisten viikkojen aikana, pohjoisessa heinäkuun puolen välin jälkeen”, kertoo Hannukkala.

Jos peruna on kehittynyt normaalisti ja lohkolla on jo useamman vuoden viljelty perunaa, on ruiskutukset hyvä aloittaa viimeistään ensi viikon aikana.

Sateet olleet paikallisia

”Jollakin lohkolla on vettä voinut tulla 30 milliä, mutta viereisellä vain 15”, kertoo Hannukkala

”Sateet ovat olleet hyvin paikallisia.”

Vaikka vettä on tullut, eivät perunaviljelykset yleisesti ottaen ole tukehtumassa veteen.

Tilanne voi kuitenkin Hannukkalan mukaan muuttua, jos rankkasateet jatkuvat edelleen.

ELINA HELMANEN

Lihan kuljetusavustus vuodelta 2011 haettavissa

Pohjoisten tukialueiden lihan kuljetusavustus on haettavissa. Tukea maksetaan alueilla C3P2-C3P5.

Lihan kuljetusavustusta haetaan lomakkeella nro 450, joka tulee toimittaa täytettynä Maaseutuvirastoon viimeistään 20.8.

Kuljetusavustusta voidaan maksaa kirjanpitovelvollisille lihan ostajille Lapin maakunnassa sijaitsevalta tuotantopaikalta teurastamoon tai pienteurastamoon tapahtuvista nautojen, sikojen, lampaiden, siipikarjan, hevosten ja vuohien kuljetuksista.

Kuljetusavustusta myönnetään viranomaisten hyväksymien teurastamoiden ja pienteurastamoiden punnituslipukkeiden tai -päiväkirjojen osoittamien ruhopainojen perusteella. Eläimen ruho on täytynyt todeta lihantarkastuksessa ihmisravinnoksi kelpaavaksi.

MT